

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Moniky Javorové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: J. V.

proti
žalovanému

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

za účasti

I) Ředitelství silnic a dálnic
sídlem Na Pankráci 56, 140 00 Praha 4
zastoupeného advokátem JUDr. Markem Křížem, Ph.D.
sídlem Masarykovo nám. 91/28, 733 01 Karviná-Fryštát

II) Telia Carrier Czech Republic, a. s.
sídlem K Červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 52281/2015 ze dne 18. 6. 2015, ve věci
vyvlastnění odnětím vlastnického práva

takto:

- I. Žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků se **zamítá**.
- II. Návrh žalobce na přerušení řízení se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje

- III. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 18.6.2015 č. j. MSK 52281/2015 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 128 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení částku 24 710,50 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Krajského soudu v Ostravě.
- VI. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 25. září 2015, doplněnou podáním ze dne 21. 9. 2016, podáním ze dne 26. 9. 2016, jakož i dalšími podáními, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 52281/2015 ze dne 18. 6. 2015, jímž bylo jako opožděné zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Frýdek-Místek (dále jen „MMFM“) č. j. 28913/2015 ze dne 11. 3. 2015. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci odňato vlastnické právo k tam specifikovaným nemovitostem ve prospěch zúčastněné osoby I), bylo určeno, že vyvlastnitel je povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění nejpozději do dvou let ode dne nabytí právní moci vydaného rozhodnutí, byla stanovena výše náhrady za odnětí vlastnického práva ve výši 1 278 260 Kč a rozhodnuto, že věcné břemeno ve prospěch zúčastněné osoby II) se neruší.
2. Žalobce namítal, že se s prvostupňovým rozhodnutím neseznámil před 27. 3. 2015 a ani se seznámit nemohl, protože mu nebylo doručováno řádně a nemohly nastat podmínky pro uplatnění fikce doručení. Žalobce legitimně očekával, že mu bude prvostupňové rozhodnutí doručeno elektronickou cestou, neboť MMFM sdělil dle § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném od 1. 7. 2012 do 18. 9. 2016 (dále jen „s. ř.“) elektronickou adresu, a na níž mu má být doručováno. Navíc při doručování prostřednictvím držitele poštovní licence nebyly dodrženy předepsané postupy. Žalobce podal odvolání dne 13. 4. 2015 jak k MMFM, tak i k žalovanému a obě následujícího dne z opatrnosti doplnil elektronickým podpisem. Napadené rozhodnutí pokládá za nicotné, protože není zřejmé, o kterém ze čtyř odvolacích podání bylo rozhodováno. Pokud žalovaný rozhodoval o odvolání podaném dne 14. 4. 2015, pak dosud nebylo rozhodnuto o odvolání podaném dne předchozího. Navíc v prvostupňovém rozhodnutí je za vyvlastňovanou osobu označena osoba „J. V.“, nikoli „J. V.“, což žalobce nepovažuje za vadu v psaní, ale za klíčovou skutečnost. Dále měl žalobce za to, že poučení prvostupňového rozhodnutí bylo nesprávné, protože by se měla u něj uplatnit 90denní odvolací lhůta dle 83 odst. 2 s. ř., neboť formulace „...*podání ke... prostřednictvím podání*“

u...“ je nezákonná. Žalobce namítal i vady řízení, které předcházelo napadenému rozhodnutí.

3. Žalovaný k žalobě v podání ze dne 5. 8. 2015 uvedl, že žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí dvě odvolání – jedno 14. 4. 2015, které bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím jako opožděné, a druhé dne 22. 6. 2015, které bylo následně zamítnuto jako nepřipustné. U jednání dne 17. 1. 2018 navrhl zamítnutí žaloby.
4. Zúčastněná osoba I) navrhla zamítnutí žaloby.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Ze spisového materiálu a shodných tvrzení účastníků soud zjistil, že MMFM vydal dne 11. 3. 2015 shora popsané rozhodnutí č. j. 28913/2015 o vyvlastnění žalobce. Toto prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručováno poštou. Zásilka byla vypravena dne 11. 3. 2015, připravena k vyzvednutí dne 12. 3. 2015 a fakticky převzata žalobcem dne 27. 3. 2015. Žalobce podal elektronicky dne 13. dubna 2015 odvolání, které došlo žalovanému po částech téhož dne ve 22:44, ve 22:55, ve 23:19, ve 23:38 a ve 23:55 hod. Ze spisového materiálu plyne, že MMFM obdržel toto odvolání rovněž (poznámka na odvolání ve znění „*MMFM dostal taky ověřeno telef. 14. 4. 2015 ing. F. – text shodný*“). Následujícího dne 14. dubna 2015 podal žalobce totožné odvolání, kdy uvedl, že předchozí podání sice řádně elektronicky podepsal, ale k samotné e-mailové zprávě elektronický podpis nepřipojil, proto dle § 37 odst. 4 s. ř. doplňuje své podání řádně podepsanou e-mailovou zprávou. Toto přijal žalovaný v 0:42 hod. Elektronickým podáním ze dne 14. 4. 2015, došlým žalovanému v 1:09, žalobce doplnil přílohy. Z protokolu ze dne 19. 5. 2015 vyplývá, že žalobce v prvostupňovém řízení opakovaně žádal, aby mu byly písemnosti zasílány na elektronickou adresu dle § 19 odst. 3 s. ř., například v písemnosti ze dne 9. 1. 2014 či 6. 1. 2015. Napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobce zamítnuto jakožto opožděné. Žalovaný vycházel z toho, že zásilka s prvostupňovým rozhodnutím byla připravena k vyzvednutí dne 12. 3. 2015, a proto nastala dle § 24 odst. 1 s. ř. fikce doručení dnem 23. 3. 2015. Odvolací lhůta pak marně proběhla od 24. 3. 2015 do 7. 4. 2015. Navíc žalovaný uvedl, že zaslání odvolání žalovanému (druhostupňovému orgánu) nemůže mít účinky, neboť lhůta k podání odvolání u věcně a místně nepřislušného orgánu může být zachována, jen bránily-li vážné důvody podání u orgánu věcně a místně příslušného, jímž byl v dané věci MMFM. Doložka právní moci byla na prvostupňové rozhodnutí vyznačena ke dni 8. 4. 2015. U jednání dne 17. 1. 2018 soud z notebooku žalobce zjistil, že žalobce obdržel z adresy X email, který vykazuje znaky odpovědi na e-mail shodný s e-maily ve spise žalovaného, obsahujícími odvolání žalobce, kdy odpověď je formulována: „*Dobrý den, vaše podání jsme obdrželi 13. 4. 2015. S pozdravem L. D.*“
7. Podle § 19 odst. 3 s. ř. nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.
8. Podle § 24 odst. 1 s. ř. jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty.

9. Podle § 40 odst. 1 písm. c) s. ř. s. případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.
10. Podle § 83 odst. 1 věty první s. ř. odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.
11. Jestliže žalobce požádal MMFM o doručování na elektronickou adresu, bylo povinností tohoto orgánu mu takto doručovat. Je nesporné, že žalobce v době doručování nedisponoval datovou schránkou, přičemž toliko možnost doručování do datové schránky má absolutní prioritu před ostatními způsoby doručení (§ 19 odst. 1, 2 s. ř.). Oproti tomu ostatní způsoby doručení jsou rovnocenné a žádnému z nich zákon nepřiznává absolutní přednost před ostatními (§ 19 odst. 1, 2, 3 s. ř.). Upřednostňování doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb oproti doručování na elektronickou adresu, kterou účastník správnímu orgánu sdělil, tedy nemá žádnou zákonnou oporu.
12. Jestliže mu tedy žalovaný doručoval žalobci jiným způsobem (prostřednictvím provozovatele poštovních služeb), musel by jasně uvést seznatelné důvody, pro něž nebylo možno
písemnost

odeslat či doručit žalobcem požadovaným způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 55/2015-26 ze dne 24. 7. 2015). Žádné takové důvody však v řízení uvedeny ani osvědčeny nebyly. Jak ovšem konstantně judikuje Nejvyšší správní soud, chybné doručení nemůže způsobit neúčinnost doručení, jestliže se písemnost fakticky do rukou adresáta dostala (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 148/2008 – 73 ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 Afs 95/2015-36 ze dne 14. 10. 2015 či v této věci vydaný rozsudek 2 As 296/2015-180 ze dne 29. 6. 2016). V projednávané věci z předložené doručenky plyne, že fakticky žalobce dne 27. 3. 2015 prvostupňové rozhodnutí převzal. Za této situace jsou bezpředmětné námitky k průběhu doručování písemnosti poštou, neboť k faktickému převzetí zásilky nakonec došlo.

13. Odvolací lhůtu lze ovšem odvíjet až od okamžiku, kdy žalobce prvostupňové rozhodnutí převzal. Chybné doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb totiž vylučuje možnost uplatnění fikce doručení. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 883/15 ze dne 1. 10. 2015, „*smyslem jakékoliv právní fikce je umožnit, aby se za existující považovala situace, která je zjevně v rozporu s realitou a která dovoluje, aby z ní byly vyvozeny odlišné právní důsledky než ty, které by plynuly z pouhého konstatování faktu. Z tohoto důvodu představuje nástroj výjimečný, striktně určený k dosažení právní jistoty jako jednoho z hlavních ústavních postulátů v podmínkách právního státu. Aby přitom mohla splnit svůj takto vymezený účel, musí respektovat všechny náležitosti, které s ní zákon spojuje. Jen v takovém případě je soud oprávněn její naplnění konstatovat.*“ V projednávané věci však všechny náležitosti splněny nebyly, neboť MMFM doručoval způsobem, pro nějž nebyly splněny zákonné podmínky.
14. Odvolací lhůta tak počala plynout dne 28. 3. 2015. Protože poslední den 15denní lhůty připadl na sobotu 11. 4. 2015, uplynula odvolací lhůta 13. 4. 2015. Jak ovšem vyplývá z výše uvedených skutkových zjištění, tohoto dne věcně a místně příslušnému orgánu (MMFM) žalobcovo odvolání došlo. Jeho zamítnutí pro opožděnost tak bylo nezákonné.

15. Pokud žalobce namítal nejasnost ohledně toho, o kterém z jeho odvolacích podání bylo rozhodnuto, pak soud této námitce nepřisvědčuje. Žalobce podal 13. 4. 2015 totožné odvolací podání jak k prvostupňovému, tak druhostupňovému orgánu. Za této situace je správný závěr, že kopie podání zaslaná druhostupňovému (odvolacímu) orgánu je vyhodnocena pouze jako zpráva daná „na vědomí“. Pokud se týče zásilky ze dne 14. 4. 2015, tuto sám žalobce popsal jako potvrzení předchozího podání ve smyslu ustanovení § 37 odst. 4 s. ř. Za této situace soud nemá pochybnosti o tom, že žalobce hodlal podat a také podal všemi podáními z 13. a 14. dubna 2015 jen jediné odvolání.
16. Rovněž tak soud neshledává důvodnost námitky ohledně písařské chyby ve jménu žalobce v prvostupňovém rozhodnutí. To, že se jednalo o písařskou chybu, bylo všem účastníkům i správním orgánům zřejmé a nebránilo jim nikterak v postupu i v rozhodnutí ve věci.
17. Krajský soud z důvodů uvedených v odst. 11. – 14. tohoto odůvodnění napadené rozhodnutí výrokem III. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a věc vrátil podle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k novému projednání a rozhodnutí. Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude tedy vycházet z toho, že odvolání žalobce bylo včasné.
18. Žalobce u jednání dne 17. 1. 2018 opětovně požádal o osvobození od soudních poplatků, přestože této jeho žádosti nebylo v předchozím řízení opakovaně vyhověno s poukazem na možnost dispozice s částkou 1 278 260 Kč. Žalobce nově vágně uvedl, že peníze byly Obvodním soudem pro Prahu 4 vyplaceny, nikoli však na žalobcův účet. Případné pochybení Obvodního soudu pro Prahu 4 ovšem ničeho nemění na existenci majetkového práva žalobce k částce 1 278 260 Kč. Proto soud dospěl k závěru, že osobní a majetkové poměry žalobce neodůvodňují osvobození od soudních poplatků ani nyní (výrok I. tohoto rozsudku).
19. Žalobce v řízení požadoval opakovaně přerušení řízení z různých důvodů („rozdrancovaný zdravotní a psychický stav“ – 3. 4. 2017, nezastoupení advokátem – 23. 4. 2017). Soud však neshledal naplnění kteréhokoli z důvodů pro přerušení, stanovených v § 48 s. ř. s. Ke svému psychickému stavu žalobce přes výzvu soudu ze dne 12. 6. 2017 ničeho nedoložil a žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta ze stran žalobce byly pravomocně zamítnuty, resp. odmítnuty. Proto nebylo návrhu na přerušení řízení vyhověno (výrok II.)
20. Soud rovněž neshledal důvodnou námitku podjatosti proti soudci JUDr. Danielu Spratkovi, PhD. Skutečnost, že blízkost bydliště jmenovaného soudce u komunikací I/11 a I/68, není důvodem pro vyloučení z projednávání a rozhodování věci, konstatoval Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. Nao 286/2017-74 ze dne 16. 10. 2017. Skutečnost, že 18. 10. 2017 byla zprovozněna část komunikace I/11 nic podstatného na nosných důvodech uvedeného rozhodnutí nemění.
21. S ohledem na rozhodnutí ve věci samé soud již nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.
22. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. má žalobce, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náklady řízení jsou dle § 57 odst. 1 s. ř. s. hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, soudní poplatky, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady spojené s dokazováním, odměna zástupce, jeho hotové výdaje a tlumočné,

případně další náklady vzniklé v přímé bezprostřední souvislosti se soudním řízením. Aby mohly být takovéto náklady přiznány, musí být řádně popsány a též doloženy. Žalobce sice uplatnil náklady řízení ve výši 1 843 090 Kč, jejich výši a vynaložení však řádně neosvědčil. Proto mu nebyla jejich náhrada přiznána. Ze spisu je ovšem patrné, že žalobce vynaložil náklady na cestu k jednáním u krajského soudu. Protože cena minimálního jízdného hromadnou dopravou z Havířova do Ostravy a zpět v období od počátku platnosti současného tarifu ČSAD Havířov, a.s. (od 1. 1. 2016) je dostupná ve veřejných zdrojích (www.3csad.cz), přiznal soud žalobci náhradu tohoto jízdného za cestu k jednání dne 26. 4. 2017 a zpět ve výši 2 x 32 Kč a za cestu k jednání dne 17. 1. 2018 a zpět ve výši 2 x 32 Kč, celkem 128 Kč.

23. V průběhu řízení vynaložila Česká republika náklady řízení v podobě vyplacených odměn a náhrad ustanovených advokátů, a to JUDr. Marcelu Neuwirthové ve výši 11 558 Kč (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 296/2015-180 ze dne 29. 6. 2016), JUDr. Františku Kubínovi ve výši 6352, 50 Kč (usnesení podepsaného soudu č. j. 22 A 98/2015-65 ze dne 15. 9. 2015) a Mgr. Karin Poncza Hadwigerové ve výši 6 800 Kč (usnesení podepsaného soudu č. j. 22 A 98/2015-140 ze dne 1. 2. 2017). Tyto náklady státu byly uloženy k náhradě procesně neúspěšnému žalovanému dle ustanovení § 60 odst. 4 s. ř. s.
24. Výrok o nákladech řízení zúčastněných osob je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 5 s. ř. s., kdy tyto osoby neúčtovaly náklady spojené s plněním povinností stanovených soudem, ani nebyly shledány jiné důvody zvláštního zřetele hodné, které by přiznání nákladů řízení odůvodňovaly (výrok VI. rozsudku).

Poučení:

Proti výroku II. tohoto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

Proti výrokům I., III., IV., V. a VI. tohoto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřípustná.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 17. ledna 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu